

У НОВОМЕ САДУ У СУБОТУ 8 АПРИЛА 1872.

ПОЗОРИШТЕ.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА ПРЕКО НЕДЕЉЕ. — СТОЈИ ЗА НОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 НОВЧИЋА МЕСЕЧНО. —
ЗА ОГЛАСЕ НАПЛАЋУЈЕ СЕ ОД ЈЕДНЕ ВРСТЕ 3 И 30 НОВ. ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ.

КРАЉЕВА СЕЈА.

(Наставак.)

Теодора (ласкаво).

А и то је закон племенита срца,
Да ја чувам слугу, који ми показа,
Да је и пријатељ свом цару и мени.

Леонтас.

Срцем и душом, само што не умем
Да исплетем говор из китњастих речи,
Да ти кажем како за те живим —

Теодора.

Нека,

И на том ти хвала! Доста ми је срце: —
(ласкаво)

Нека служе речи, где их слуша ухо:
Кад зачиње срце да говори срцу
Гласак изумире. Иди те почивај
После трудног дела. Требаш ли ми, знају
Где ми је пријатељ. У бугарском двору
Данас јесу Грци најмилији гости:
Грк си, знај, пријатне боравићеш дане
Иди па уживай!

Леонтас (излази).

Теодора (сама).

(Гледа за њим замишљена.)

Уживај! И мени ево данак дође
Да уживам. Како само нага мис'о
Колеба ми прса. Да уживам облик
Оног кога љубим; да му сјајно око
Одсад згрева ово срце, што за њега
Куца. Усред блеска земног величанства,
Потамни ми живот, целом свету сјајан,
Од кад ми нестаде из облиза сунце,
Сјајно сунце, сјајно лице Михаила.
Одкад њега неста, озебе ми срце
Као у хладном кругу вековечне сенке.
Тога јада нема: окрави га нада
У ведру будућност. Разигра се топло
У прсима, ба' што тиче мало, кад се
У згрејаном гњезду заигра, да стресе

С крила хладне капље јесење росице,
Те да златне зраке сунца на западу
Бајном песмом прати. Видим отворено
Већнадамном небо! (Горко). Али без стражара.
Нема никде раја. Неда — то је чувар —
Неда! Шта је Nedа? Сестра српског краља,
Михајлова жена. Клон' се пучко племе
Испред Теодоре, сестре грчког цара;
Испред Теодоре снажне љубавнице
Твога господара. Дођи Михаило!
Жељно те изгледа твога Теодора,
Дођи —

III. ПОЈАВА.

Михаило, који је међу тим ушао, и **Теодора**.

Михаило.

Та ево ме!

Теодора (уплашено).

Aх!

Михаило.

Ево ти роба,

Што га твоји чари сило оковаше.

Теодора (хладно).

Гаридесу царском посланику част је
Поздравити овде у својој одји
Велеможног краља, ком га царе посла.

Михаило (збуњено).

Како? Зар тај поздрав мени, Михаилу?

Теодора.

Краљу Михаилу, снажном савезнику
Господара мога. (Клања се).

Михаило.

Добро, цара твога

Савезнику велиш. Али Андроника
Твога брата?

Теодора.

Врлом пријатељу.

Михаило

Како?

Само пријатељу! Ништа више?

Теодора.

Тако

Закон хоће.

Михаило.

А зар моја жарка љубав
Према теби знаде шта је закон? Речи:
Ко је лету тице означио међу?
Ко је до сад пис'о бурном српу закон?
Где је силоносач, кој' се сме дрзнути
Да кањавом мером означује међу.
Божијем питомцу, човечијем срцу?
Где је, речи, где је? Видиш ово срце
Када љуби, не зна шта је мера, не зна
Шта је закон!

Теодора.

Не зна? Онда и не љуби!

Михаило.

Зар то мени? —

Теодора.

Сваком, који дели срце!
Твоје срце није цело твоје, иола
Љубави не служи.

Михаило.

Цело, кунем ти се,
Цело, што га теби пред Богом поклањам.

Теодора.

Душа ти је пламном испуњена маштом:
Пред Божијим лицом поклони га — Неди.

Михаило.

Ха!

Теодора.

Или ваљда Неда није више жива?

Михаило (горко).

Жива — да — таго је; — али не за мене:
За мене је Неда већ умрла — давна.

Теодора.

Неда, твоја жена?

Михаило.

Речи боље: снаха
Мога оца. Веруј, кунем ти се Богом:
Никад моје срце, до угледа твога
Сјајног лица није осетило љубав.

Теодора (злобно).

А Неда?

Михаило.

Ох, Неда! Чуј што срце ово
Препатити мора, ако га пресилиш
Да укопа своју прву љубав. Црна
Судба сломи мога оца под ударом
Оснаженог српског краља Милутина.
Краљ поносити враћа побеђеном оцу
Круну преотету, ако узме жену
Из српског двора. Њему шаље Ђерку
Простог дворанина, ал' занаго вениту,
Да послужи свога српског господара;
Да потпише савез мојом крвљу. — Мени
Даше Неду. Не би доста што окаља
Пучка крв дворанке краљеву постельју,
Још и син мораде да зајази горку
Судбу свога оца; својом срећом — (љутито)
клети

Сине лукавога оца, чуј Урошу
Паклени породе: Не ће, веруј не ће
Лоза Неманића окитити се круном
Мојих прадедова, докле врела крвца
Моју мржњу гоји! (Полази)

Теодора (брзо).

Куда хиташ тако?

Михаило.

Куда? Питаши куда?! Питај муњу куда!
Кад полети грму; питај олујину
Кад угледа једро, где јој смета лету:
Куда? Идем —

Теодора.

Идеш? Иди те укопај
Твоју Теодору.

Михаило (нежно).

Ти ме љубиш, је ли?
Ох, срце ми каже, да ме љубиш. Не ћу
Оно да укопам су чим и ја живим.
Идем само Неду да уклоним с пута. (Полази)

Теодора.

Стани! Узврела твоја крвца боље
Нека мени служи. Жар је цвет љубави;
Умном делу жар је отров. Михаило!
Ти ме љубиш: свет је наша имовина,
А уздарје небо са свим милинама.

Михаило (грли је).

Ја те љубим бој што цветак своју росу
Љуби; бој што анђо своје небо љуби —
Ја те љубим!

Теодора.

То је моме срцу доста
Које већ одавна овај часак снева.
Љуби! Ово срце уме и највећу

Љубав неговати. Само тако, ко што
Мене љубиш, мрзи — твоју — жену — Неду.

Михаило.

Ха, изреци сама њену судбу. Реци
Преклињем те!

Теодора.

Штеди Неду.

Михаило.

Никад!

Теодора.

Мораш!

Српска снага данас није више слаба;
Урошева конја већ и Грчкој грозе:
Не надај се срећи, ако у невреме
Изазовеш сукоб с увређеним братом.

Михаило (јаросно).

Не ћу мира, не ћу! Хоћу да се борим;
Да му вратим грогну судбу мого оца.

Теодора.

Реци да ћодлегнеш и сам. Смири једом
Узрујану душу. Опасно је вирит'
Лаву у чељусте. Борили се с тобом,
Лав је тада Урош.

Михаило.

А цар?

◎ ЛИСТИЋИ ◎

СРПСКО ПАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(„Париски колотер“) приказиван је у недељу 2. априла. „Le gamin de Paris“ је сокачки деран француски, слика из париског живота, која у овој драми неје изведена са рђаве, уљинске стране, која би гледаоца против ње подигла; него је пуне живости и финих нијанса, али са народољубивом, противубољарском тежњом. Због слободоумне тежње и других добрих својстава, праштамо јој радо што је зачињена наполеонским сосом и облигатном жарком Африком. Насловну улогу играли су некада мушкарци (на пр. славни Bonffé), а сада је обично играју женске. Овога пута имали смо прилику да видимо у тој улози г-ђу Јулку Јовановићку, члана народног позоришта у Београду, као гошћу на нашој глумиоцици. Јовановићка има ванредног дара за оваке улоге, а при том је рутинисана глумица; њезина жива а одмерена игра задобила је сву публику за се; само бисмо желели да нам је, у оним финим прелазима, мало више редијевски истакла

Теодора.

Царска воља
Обриче ти помоћ. Ал' док мене љубав
Донесе на крил'ма, војници се споро
Цели ближе. За то, видиш да је нужда
Прека, да је штедиш —

Михаило.

То не може бити!

Теодора.

Може, за који дан, док допадне Неда
У спремљену мрежу.

Михаило.

Шта ми рече? —

Теодора.

Чекај!

До мало ћеш знати шта се дела. Сала
Нек' ти моја љубав кроз надежду светли!
Док не дође данак, да ти буде верна
Бранитељка.

Михаило (жарко).

Дуню, твоја љубав, то је звезда што над
храмом

Моје среће светли.
Испод њеног снажног крила моја душа
Миран сан борави, а срце ми рајске
Милине испија!

Моја воља следи твојој у слепилу!

Капулос (уласи неприметно).

(Наставиће се.)

опозиционарску странку колотерова карактера. Публика јој се одзвала и при отвореној сцени и на свршетку. Генерал Морен као да је створен за Бранија, који га је тако одиграо, и пропратио потребном мимиком, гестима и модулацијом гласа, да публика стајаше готово подељена између њега и колотера. Трећи уметнички лик тога вечера беше (Маринковићка), којој особито иду од руке улоге у салону и надутих властелака, при којима мотри на праву меру. Елиза (Л. Хаџићева) неје покварила целине, али на крају првог чина, кад је требало изразити јаке потресе душевне и очајно осећање паде девојке, могло се приметити да је само — игра. Ни мучна ситуација у другом чину не беше дољно изнесена на углед. Порезник (Рашић) изгледаше нам нешто збуњен, степен. Менјерова и Емил (Поповићева и Лесковић) одговорише своме задатку. Цела представа оставила је повољан утисак у гледаоцима.

Б.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

ИЗВАН

ПРЕДСТАВА 52.

ПРЕТПЛАТЕ.

У НОВОМЕ САДУ У СУБОТУ 8 АПРИЛА 1872

У НОВОЈ ПОЗОРИШНОЈ ДВОРANI:

ДРУГИ И ПОСЛЕДЊИ

Ж О Ш Ј Б Р А Т

Ф. КЛЕЦЕРА,

ПРОФЕСОРА ВИOLONЧЕЛИСТЕ, ДВОРСКОГА ВИРТУОЗА САСКИХ ХЕРЦЕГА - ВЛАДАЛАЦА ОД КОВУРГ-
ТОЕ И МАЈНИНГЕНА, ВИТЕЗА РАЗЛИЧИТИХ ОРДЕНА, И Т. Д.

У КОНЦЕРТУ ЋЕ СУДЕЛОВАТИ

ГЂА ВАЛЕРИЈА КЛЕЦЕРОВА,

мелодраматичарка

ЛУДВИГ МИЛДЕ,

управљач певачког збора.

ПРЕГЛЕД:

1. „Месечарка.“ Фантазија за виолончело
удешена, свираће Ф. Клецер.	5. „Фантазија о Норми,“ за гласовир и хар-
монијум, од Хелвеја, свираће г. Хелвеј
и г. Л. Милде.
2. а) „На мору;“ б) „Путник“, песме од Шубер-
та, за хармон. удесио и свира г. Хелвеј.	6. „Руске Песме“, за виолончело, од Ф. Кле-
цера, свираће Ф. Клецер.
3. а) „Аве Марија“, мелодија од Шуберта; б)
„Медитација“ од С. Баха, за виолончело,
гласовир и хармонијум удесио Гуно,
свираће Фери Клецер, Милде и Хелвеј.	7. „Хвала малених,“ од Кастелија, гово-
риће г. В. Клецерова.
4. Мелодрам: „Песникова клетва“, од Уланда,
музика од Богрића, приказиваће г. Ва-
лерија Клецерова.	8. а) „Мађарски напеви;“ б) „Српске на-
родне песме,“ за виолончело удесио Ф.
Клецер, свираче Ф. Клецер.

ПРЕ ТОГА:

ПАРТИЈА ПИКЕТА.

ШАЉИВА ИГРА У 1 РАДЊИ, ПО ФУРНИЈЕРУ И МАЈЕРУ ПРЕВЕО Ф. ОБЕРЕНЕЖЕВИЋ.

ОСОБЕ:

Шваље Рошерије	Суботић	Ружа, њени му	К. Савићева
Анатол, син му	Недељковић	Мерсије, пре тога трговац.	Брани.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 САХАТА.